

EU Fit for 55 -paketti ja rakennusten energiatehokkuus- direktiivin uusiminen

26.1.2022

Maarit Haakana

Ympäristöministeriö

Esityksen sisältö

- Rakennuksiin ja rakentamiseen liittyviä poimintoja uusista FF 55 paketin ehdotuksista (14.7.2021)
 - Energiatehokkuusdirektiivi (EED)
 - Uusiutuvan energian direktiivi (RED III)
- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) uusiminen (15.12.2021)

REDIII – liityntä rakennuksiin 1/2

- Jäsenvaltioiden on asetettava vuodelle 2030 ohjeellinen tavoite uusiutuvan energian osuudelle rakennussektorilla
 - Oltava johdonmukainen EU-tason tavoitteen kanssa, joka olisi 49 prosenttia uusiutuvaa rakennussektorin energian loppukulutuksesta vuonna 2030
- Rakennusmääräyksissä edellytettävä uusiutuvan energian vähimmäistasoa, rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) säännösten mukaisesti
- Julkisten rakennusten toimittava esimerkkinä uusiutuvan energian osuuden osalta
- Suomen kannasta:
 - sektoreita koskevat erillistavoitteet eivät ole ongelma, kun ne pysyvät ohjeellisina
 - uusiutuvan energian vähimmäisosuuden asettamista kannatetaan, mutta tärkeää että EPBD:n mahdollistamat poikkeukset sallitaan, muun muassa historiallisten rakennusten osalta

REDIII – liityntä rakennuksiin (2/2)

- Sertifiointijärjestelmää laajennettaisiin koskemaan
 - asentajien lisäksi myös suunnittelijoita
 - aiempaa laajempaa joukkoa uusiutuviin energialähteisiin perustuvia lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmiä
- Jäsenvaltioiden on varmistettava
 - sertifioituja asentajia on riittävästi ja päivitettyä tietoa heistä yleisön saatavilla
 - sertifiointikoulutuksia on tarjolla
- Suomen kannasta:
 - Asentajien ja suunnittelijoiden osaamisen kasvattamiseen tulisi suunnata resursseja
 - Ei tarvetta lisätä suunnittelijoita sertifiointijärjestelmien piiriin (häiriöt rakentamisen lainsäädännön suunnittelijapätevyyksille ja vastuille)
 - Alan yritysten sertifiointi toimivampaa kuin yksittäisten asentajien tai suunnittelijoiden

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

- Vuotuinen 3 % korjausvelvoite koskenut valtion keskushallinnon omistuksessa ja käytössä olevaa rakennuskantaa, jatkossa koskee koko julkisen sektorin rakennuskantaa
 - Peruskorjauksen vaatimustasoksi uudisrakentamisen lähes nollaenergiataso
 - Poistetaan kaikki nykyiset joustot ja vaihtoehdot, joten historialliset ja suojellut rakennukset, kirkot sekä puolustusvoimien rakennukset tulisivat mukaan velvoitteisiin
- Suomen kannasta:
 - Kriittinen suhtautuminen julkisten rakennusten peruskorjausvelvoitteesta lähes nollaenergiatasolle
 - Erilaiset lähtötasot, toteutetut toimet ja kansalliset erityispiirteet otettava huomioon, kansallista liikkumavaraa jätettävä

EPBD Uudisrakentaminen

- Uudisrakennusten oltava nollapäästöisiä rakennuksia (zero emission building, ZEB):
 - 1.1.2030 lähtien
 - 1.1.2027 lähtien julkisten viranomaisten käytössä tai omistamat rakennukset
 - Lisäksi laskettava elinkaaren aikaiset hiilidioksidipäästöt ja ilmoitettava ne energiatodistuksessa: vuodesta 2030 kaikki uudisrakentaminen ja vuodesta 2027 yli 2000 m²:n rakennukset
- Nollapäästöinen rakennus: hyvin energiatehokas, vähäinen primäärienergiantarve katettava täysin uusiutuvaan energiaan perustuvalla energialla.
- Komissio antaa raja-arvot ZEB-rakennuksen primäärienergiankulutukselle, EU:ssa neljä ilmastovyöhykettä
- Sähköverkon uusiutuvaa energiaa voi hyödyntää vain poikkeustapauksessa?
Kaukolämpöön voi liittyä vain kun se on uusiutuvaa tai jätelämpöä hyödyntävää, muutoin vain poikkeustapauksessa?

EPBD Olemassa olevat rakennukset

- Olemassa olevia rakennuksia koskevat vähimmäisvaatimukset
 - Asuinrakennusten on oltava vähintään uutta F- luokkaa vuoden 2030 alussa ja uutta E-luokkaa vuoden 2033 alussa.
 - Muiden rakennusten tulee olla uutta F-luokkaa vuoden 2027 alussa ja uutta E-luokkaa vuoden 2030 alussa (mahdollisesti aikataulu koskee myös julkisten tahojen omistamia asuinrakennuksia)
 - Tätä ennen energiatodistusluokitus uusittava vuoden 2025 loppuun mennessä siten että rakennuskannan huonoin 15 % muodostaa G-luokan ja A-luokan raja määräytyy ZEB-rajasta.
 - Velvoitteiden ulkopuolelle voidaan jättää mm. kesämökit, teollisuusrakennukset, maatalousrakennukset ja suojellut rakennukset (kun parantaminen haittaa suojelun tavoitteita)
- Kansallinen korjausrakentamisen toimenpideohjelma laadittava, tavoitteena rakennuskannan muuttaminen energiatehokkuudeltaan nollapäästöisiksi rakennuksiksi vuoteen 2050 mennessä
 - luonnos komissiolle kesäkuu 2024. KOM antaa suosituksia jotka otettava huomioon lopullisessa suunnitelmassa tai perusteltava miksi suosituksia ei noudateta.

EPBD Energiatodistuksiin muutoksia

- Digitaaliset todistukset jatkossa myös laajamittaisissa korjauksissa sekä vuokrasopimusten uusimisessa (aiemmin jo uudisrakentaminen, myynti- ja vuokraustilanne)
- Julkisten tahojen omistamiin tai käyttämiin rakennuksiin laadittava todistus, ei enää kokorajoja.
- Luokituksen uusinta (edellinen kalvo)
- Todistuksen voimassaolo 10 -> 5 vuotta, paitsi 10 vuotta uuden luokituksen A- , B- ja C-luokat
- Poikkeuslista on poistettu, joten todistus jatkossa kaikille rakennuksille, myös teollisuus, hartauden harjoittaminen, osa maatalousrakennuksista ja mm. lämmitetyt kesämökit ?
- Paljon lisävaatimuksia todistuksen sisällölle, tietokannoille, valvonnalle, helpolle päivitykselle

EPBD Sähköajoneuvojen latauspisteet, kaapelointi ja pyöräpysäköintipaikat

- Asuinrakennukset kun yli 3 pysäköintipaikkaa (ennen 10), uudisrakentaminen ja laajamittaiset korjaukset: kaapelointi jokaiseen pysäköintipaikkaan. Ei vaadita latauspisteitä.
- Ei-asuinrakennukset, kun yli 5 pysäköintipaikkaa (ennen 10), uudisrakentaminen ja laajamittaiset korjaukset: yksi latauspiste. Lisäksi kaapelointi jokaiseen pysäköintipaikkaan (ennen joka viidenteen)
 - Poikkeus: uudet ja laajamittaisesti korjattavat toimistorakennukset: yksi latauspiste kahta pysäköintipaikkaa kohden, kaapelointi kuten edellä.
- Olemassa olevat ei-asuinrakennukset, joissa on yli 20 pysäköintipaikkaa: asennettava vähintään yksi latauspiste jokaista 10 pysäköintipaikkaa kohden vuoden 2027 alkuun mennessä.
 - jos rakennus on julkisten viranomaisten omistama tai käyttämä, lisäksi esikaapelointi vähintään joka toiseen pysäköintipaikkaan.
- Uutena asiana komissio ehdottaa vaatimuksia pyöräpaikkojen määrälle.

EPBD Rahoitusvelvoitteet

- Olemassa olevia rakennuksia koskevien vaatimusten noudattamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava taloudellisia toimenpiteitä, erityishuomion kohteena energiaköyhyydestä kärsivät, haavoittuvassa asemassa olevat kotitaloudet, sosiaalinen asumisen asukkaat
- Toteutettava rahoitus-, tuki ja muita välineitä, joilla puututaan markkinaesteisiin ja edistetään tarvittavia investointeja energiaremontteihin

EPBD muita muutosehdotuksia

- Automaatiojärjestelmä tulee vuoden 2025 alusta asentaa myös asuinrakennuksiin uudisrakentamisessa ja laajamittaisissa korjauksissa. Ei-asuinrakennuksissa velvoite asentaa automaatiojärjestelmä (myös olemassa oleviin rakennuksiin) koskee jatkossa aiempaa pienempiä rakennuksia.
- Rakennusten älyvalmiutta arvioiva indikaattori (SRI) on otettava käyttöön isoille ei-asuinrakennuksille
- Uusi rakennusten perusparannuspassi otettava käyttöön vuoden 2024 loppuun mennessä ohjaamaan rakennuksen energiatehokkuuden parantamista vaiheittain tapahtuvissa korjauksissa, vapaaehtoinen omistajalle
- Pakolliset säännölliset tarkastukset tulisi jatkossa kohdistaa lämmitys- ja ilmastointijärjestelmien lisäksi ilmanvaihtojärjestelmille. Ehdotuksessa säilyy vaihtoehtona pakollisille tarkastuksille ns. neuvontamenettely, jolla on saavutettava samat tulokset kuin pakollisilla tarkastuksilla.
- Ehdotuksessa on lisäksi paljon erilaisia tietokantoihin, tiedon siirtoon, valvontaan sekä pätevyyskiin liittyviä ehdotuksia

Kiitos!

Tietoa direktiiviehdotuksesta komission sivuilla
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6683

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

